

Nordisk boligbarometer 2022

Lavenergiboliger stadig
viktigere – nå og i fremtiden

Nordisk boligbarometer på to minutter

NOEN AV DE VIKTIGSTE INNSIKTENE
FRA RAPPORTEN PRESENTERT I KORTFORM.

49%

39%

36%

- Det siste årets eksplosjonsartede utvikling av strømprisene påvirker boligkostnadene. De høye strømprisene skaper uro hos folk i Sverige, Norge og Finland. I Norge er det hele 49 prosent som bekymrer seg, mens det i Finland er 39 prosent og i Sverige 36 prosent.

- Forskjellen i energiforbruket mellom nye lavenergileiligheter og eldre leiligheter er stor. Når det gjelder varmebehov og årsforbruk, kan tallet for en eldre leilighet fra 1950-årene være mer enn åtte ganger større enn for en ny lavenergileilighet.

x8

- Kunnskapen om miljøsertifiserte boliger og interessen for lavenergiboliger øker stadig. Fire av ti ser på lavenergiboliger som attraktive, og stadig flere vet hva en miljøsertifisert bolig innebærer. I årets undersøkelse er det nesten 30 % som vet hva det innebærer, noe som er en økning på 1,1 prosentenheter sammenlignet med fjoråret.
- Nesten seks av ti tror at lavenergiboliger kommer til å øke mer i verdi i fremtiden sammenlignet med boliger med høyere energiforbruk.
- Nye boliger vekker stor interesse, fremfor alt i Norge, der 43 prosent foretrekker det. I Sverige er det 23 prosent og i Finland 17 prosent.

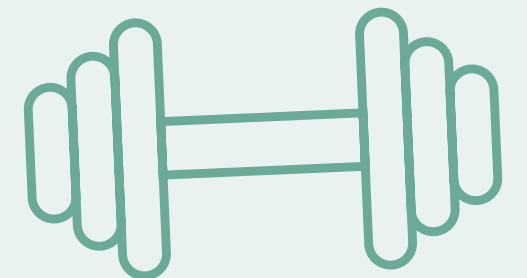

- Nesten fire av ti i boligbarometeret oppgir at det er **viktig at boligen er bygd med så liten klimapåvirkning som mulig**, og drøyt halvparten oppgir at miljøvennlige boliger er eller kommer til å bli stadig viktigere i fremtiden.

- **Tenåringsfamilier kan bli drivende i klima- og bærekraftarbeidet.** Undersøkelsen viser at de vet mest om hva et klimasmart hjem er. De mener det er viktig at boliger blir produsert med lav klimapåvirkning og er også mest interessert i å bo i klimasmarte boliger. Meninger og prioriteringer knyttet til klimasmarte boliger er relativt samstemte i de nordiske landene.

- **Småbarnsfamilier er derimot drivende i arbeidet for sosial bærekraft.** Nesten halvparten av alle småbarnsfamilier mener at det sosiale samspillet i boligområdet er viktig. Det er store forskjeller mellom landene. Respondentene i Sverige og Norge rangerer sosial interaksjon høyest – henholdsvis 39 og 36 prosent – mens 28 prosent mener det blant respondentene i Finland.

- **Også god helse er en viktig faktor når man ser på hva man ønsker seg i boligområdet**, særlig blant de yngre. Blant de under 30 år er nærhet til treningssenter svært ettertraktet.

OM NORDISK BOLIGBAROMETER 2022

Nordisk boligbarometer kommer ut hver år med ulike temaer. Formålet er å belyse aktuelle områder innenfor bolig- og samfunnsutvikling i Norden.

Rapporten bygger på en nordisk undersøkelse som ble gjennomført i februar og mars 2022 i Sverige, Norge og Finland av Kantar Sifo på oppdrag fra JM. Til sammen 4500 personer i alderen 18–79 år deltok i undersøkelsen, som er representativ når det gjelder kjønn, alder og religion i hvert land. Resultatet er statistisk sikret.

Sedumtak kan brukes til å senke karbondioksidinnholdet i luften og fange opp regnvann for å redusere mengden overvann.

Økt interesse for bærekraft ved valg av bolig

INTERESSEN FOR LAVENERGIBOLIGER OG MILJØSERTIFISERTE HUS VOKSER, SAMTIDIG SOM STADIG FLERE OGSÅ VIL HA MER BÆREKRAFTIGE BOLIGOMRÅDER. DET VISER DEN SISTE UTGAVEN AV NORDISK BOLIGBAROMETER.

Boligbyggingen er en del av det totale karbondioksid-utslippet. Hvordan vi bygger, hvordan husene varmes opp, og hvordan vi lever i husene, er faktorer som spiller en rolle for hvordan klimamålene som er satt opp av FN, EU og bedrifter, kan nås. Stadig nye metoder og arbeidsmåter testes og implementeres slik at nye boliger og områder kan bygges på en måte som påvirker klimaet så lite som mulig.

JM og resten av byggebransjen spiller en viktig rolle i denne omstillingen.

DENNE OMSTILLINGEN GJØR også nye lavenergiboliger mer interessante. I en rapport Rambøll lagde for JM Norge ble to omtrent like store boliger sammenlignet. Den ene var bygd i 1950, og den andre var nybygd (2021). Tallene var tydelige. Varmebehovet i den eldre leiligheten var over 800 prosent høyere, og årlig energiforbruk til varme var over åtte ganger større. Lavenergiboliger sparer ikke bare på våre felles ressurser, men også for privatøkonomien innebærer de en solid

MÅLENE I AGENDA 2030

Landene der JM driver virksomhet i – Sverige, Norge og Finland – stiller seg alle bak FNs Agenda 2030-mål. Av de sytten målene er spesielt ni viktige for selskaper i byggebransjen. De er uthevet her:

Mål 1: Ingen fattigdom

Mål 2: Ingen sult

Mål 3: God helse

Mål 4: God utdanning for alle

Mål 5: Likestilling

Mål 6: Rent vann og gode sanitærforhold

Mål 7: Bærekraftig energi for alle

Mål 8: Anstendige arbeidsvilkår og økonomisk vekst

Mål 9: Bærekraftig industri, innovasjon og infrastruktur for alle

Mål 10: Redusert ulikhet

Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Mål 13: Stoppe klimaendringene

Mål 14: Hav og marine ressurser

Mål 15: Økosystemer og biologisk mangfold

Mål 16: Fredelige og inkluderende samfunn

Mål 17: Samarbeid for å nå målene

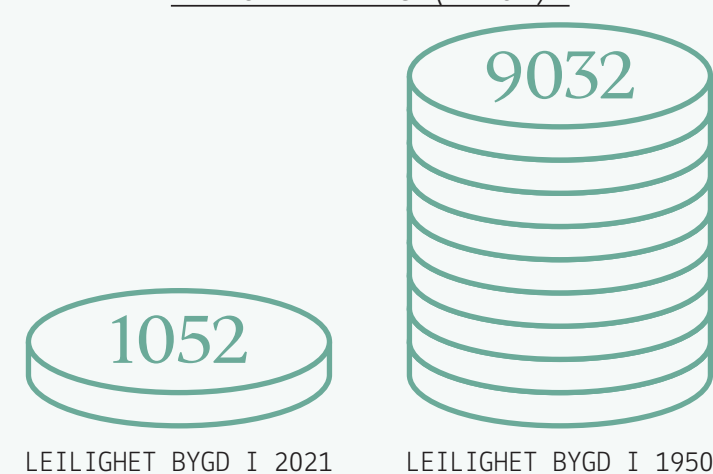
"Ved høye strømpriser spiller lavenergiboliger som muliggjør grønne lån, en stadig viktigere rolle."

– Maria Sandell, bærekraftsjef i JM AB

gevinst, viser rapporten. For leiligheten fra 1950-årene var oppvarmingskostnadene 9032 kroner, for den nybygde leiligheten var de tilsvarende kostnadene 1052 kroner. I tillegg hadde den nye eiendommen klimasmarte løsninger som tilgang til felles elsykler og solceller på taket.

SAMMENLIGNING MELLOM TO FORSKJELLIGE LEILIGHETER, EN BYGD I 1950 OG EN NYBYGD I 2021, NÅR DET GJELDER ÅRLIGE KOSTNADER TIL OPPVARMING (I NOK).

858%

Så mange prosent høyere var varmebehovet i leiligheten fra 1950 sammenlignet med den nybygde leiligheten. Det årlige forbruket av varme er åtte ganger større.

Kilde: Rambøll

Energiforbruket i boliger er en stor utfordring som krever utvikling og innovasjoner. Selv om utviklingen mot fornybar energi går raskt fremover, må vi ha fokus på å bygge energieffektivt. Fire av ti ser på lavenergiboliger som attraktive, og nesten seks av ti tror at denne typen boliger vil øke mer i verdi i fremtiden sammenlignet med boliger som ikke er lavenergi.

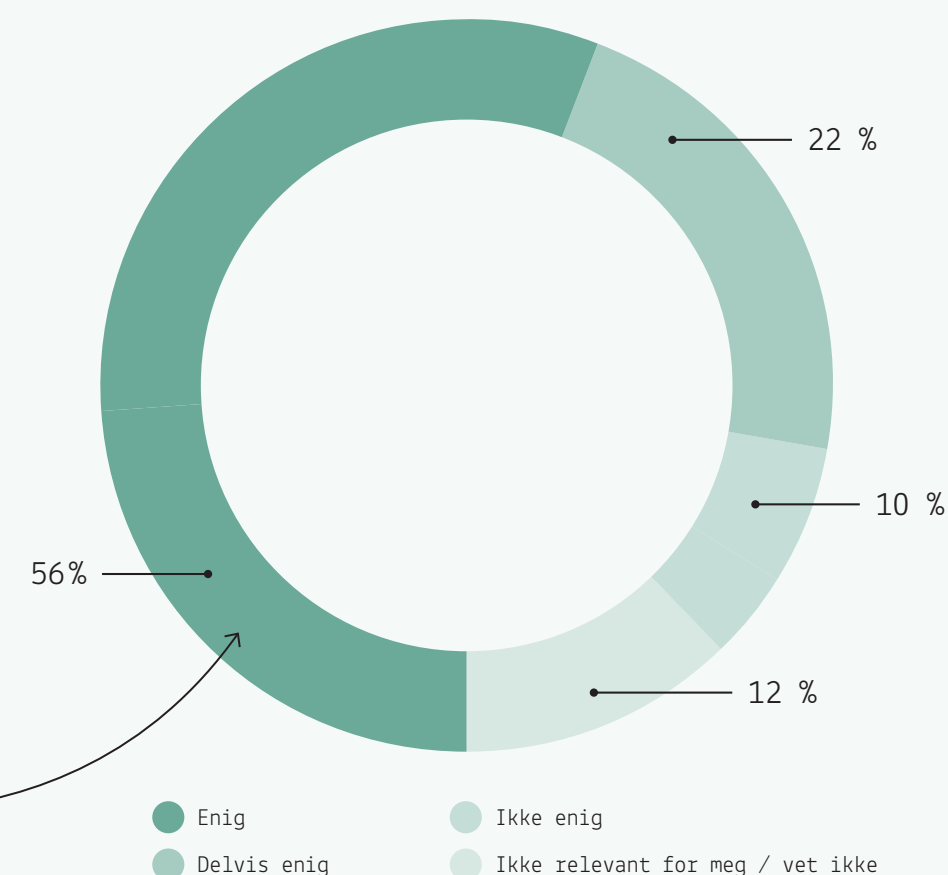
– Ved høye strømpriser spiller lavenergiboliger som muliggjør grønne lån, en stadig viktigere rolle. Det finnes myndighetskrav om lavt energiforbruk ved produksjon av nye boliger, noe som innebærer at de som flytter inn i nye boliger, får det med på kjøpet, sier **Maria Sandell**, bærekraftsjef i JM.

Fire av ti mener at lavenergiboliger blir stadig mer attraktive. Og nesten seks av ti tror at lavenergiboliger kommer til å øke mer i verdi i fremtiden sammenlignet med andre boliger.

TROR DU AT ENERGIEFFEKTIVE BOLIGER VIL ØKE MER I VERDI I FREMTIDEN SAMMENLIGNET MED ANDRE BOLIGER?

56%

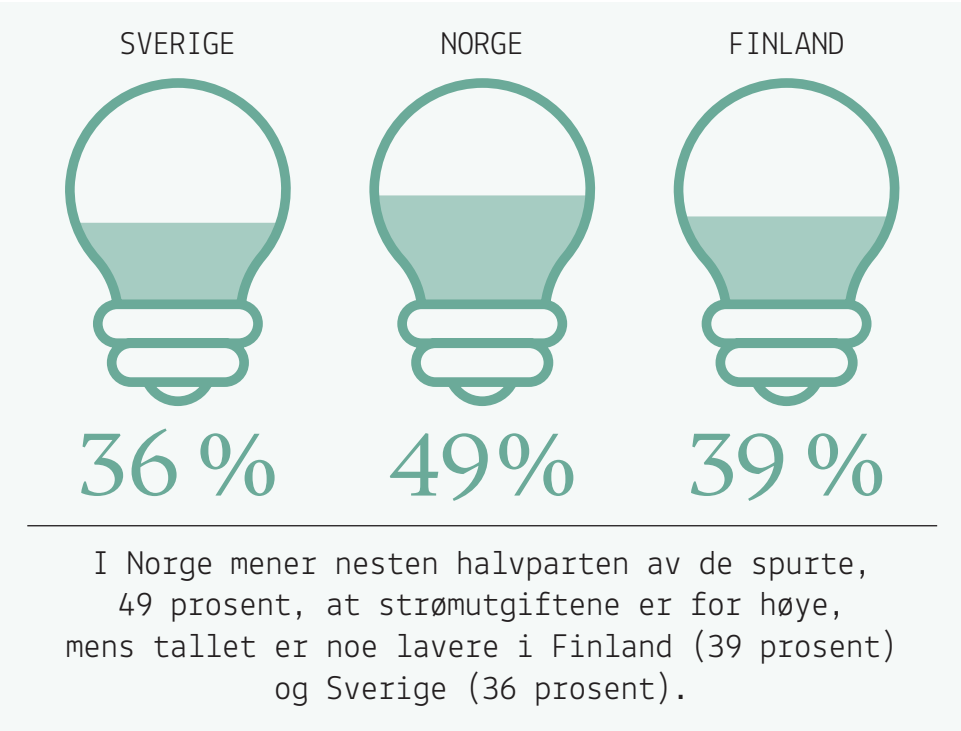
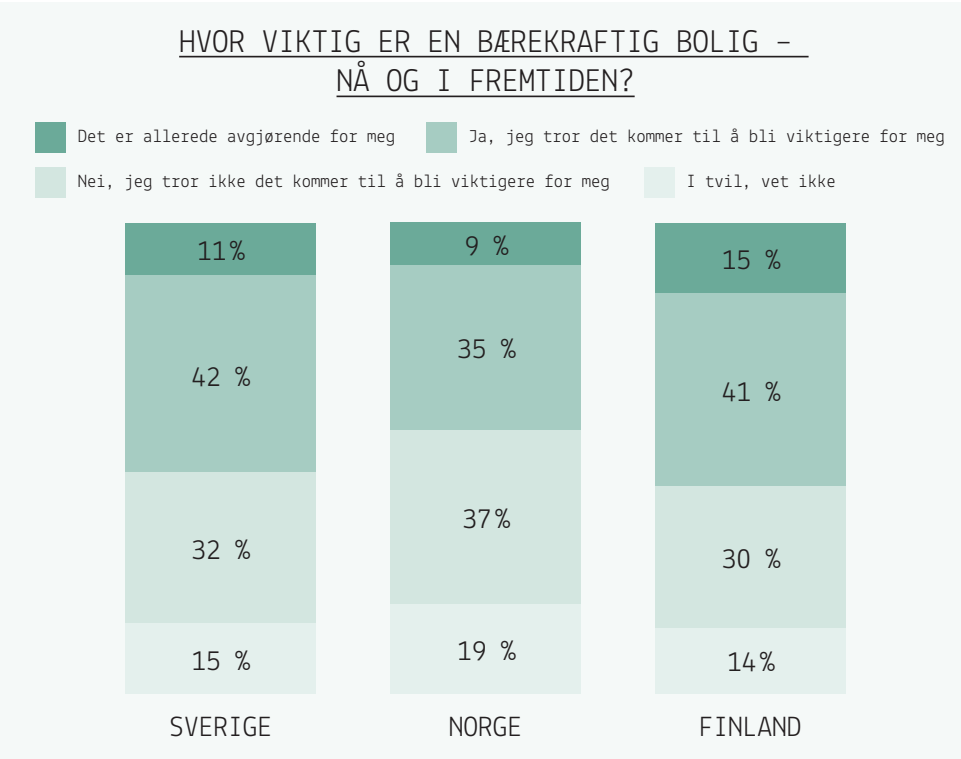
Mer enn halvparten av de spurte i alle tre land tror at lavenergiboliger kommer til å øke mer i verdi i fremtiden sammenlignet med andre boliger.

KLIMAHENSYN VIKTIG VED VALG AV BOLIG – OG STADIG FLERE MENER DET ALLEREDE ER AVGJØRENDE

Nordisk boligbarometer viser at interessen for boliger med klimahensyn øker i de tre landene. Nesten fire av ti mener at det er viktig at boliger er bygd med så lav klimapåvirkning som mulig.

Miljømessig bærekraftige boliger ser også ut til å bli enda mer attraktive i fremtiden. Nesten 60 prosent av småbarnsfamiliene mener allerede at det er avgjørende eller vil bli stadig viktigere i fremtiden å bo miljømessig bærekraftig. For alle de spurte er tallet 51 prosent.

Sammenligner man de ulike landene i undersøkelsen, kan man konstatere at miljømessig bærekraftige boliger særlig er ettertraktet i Finland, der 15 prosent oppgir

at det allerede er avgjørende at boligen er bærekraftig, sammenlignet med 11 prosent i Sverige og 9 prosent i Norge. Ser man inn i fremtiden, tror omtrent like mange i Sverige og Finland at bærekraftige boliger vil bli viktigere for dem (henholdsvis 42 og 41 prosent). I Norge er tallet 35 prosent.

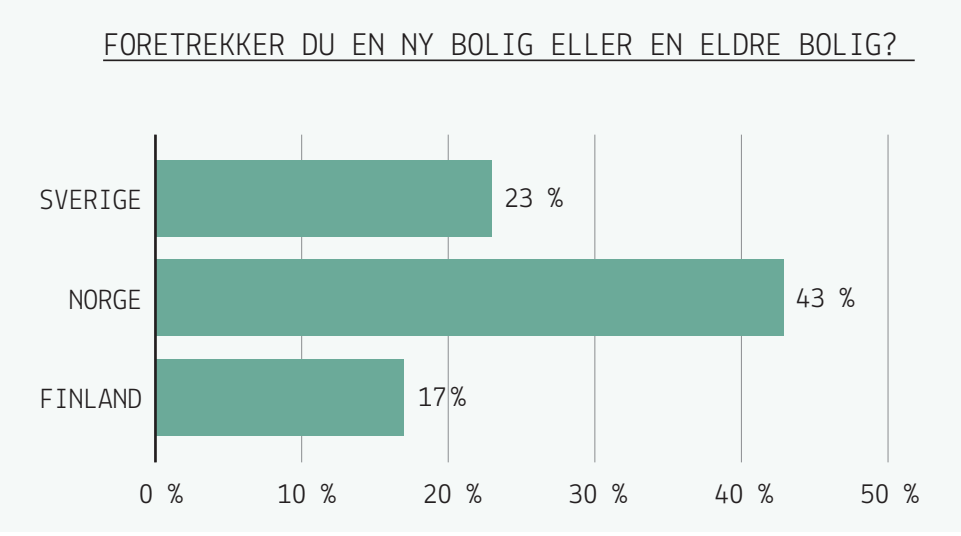
MANGE GJØR KLIMA- OG ENERGITILPASNINGER I HJEMMET

I andre halvår av 2021 økte strømprisene i Europa med i gjennomsnitt 200 prosent, ifølge Energimarknadsinspeksjonen i Sverige. De høye strømprisene har fått til følge at boligprisene har skutt i været. I Norge mener nesten halvparten av de spurte, 49 prosent, at strømutfgiftene er for høye, mens tallet er noe lavere i Finland (39 prosent) og Sverige (36 prosent).

For de som ikke bor i en ny bolig eller relativt ny bolig som allerede er utstyrt med klimasmarte løsninger innenfor for eksempel lavenergi, kan det være nødvendig med investeringer og tilpasninger. Undersøkelsen viser at over en fjerdedel av de spurte i løpet av de to siste årene har utført klimaforbedrende ombygginger av eksisterende boliger, dvs. når eldre konstruksjoner bygges om for å bli mer klimavennlige. Et tydelig eksempel på dette er installasjoner for energieffektiv vann- og strømforsyning.

Mange foretrekker også nye boliger fremfor eldre boliger. Særlig i Norge, der 43 prosent foretrekker det. Tilsvarende tall i Sverige er 23 prosent og i Finland 17 prosent.

– Vi tror at de kraftig stigende energiprisene er en viktig grunn til at befolkningen i Norge i høyere grad foretrekker nye boliger. Stadig flere husholdninger ønsker lavere strømutfgifter, noe som er en av fordelene med svanemerkede lavenergihus, sier **Hilde Vatne**, administrerende direktør for JM Norge.

51%

Drøyt halvparten mener at det allerede er avgjørende å bo miljømessig bærekraftig, eller at det vil bli det. Blant småbarnsfamilier er det 60 prosent.

"Vi tror at de kraftig stigende energiprisene er en viktig grunn til at befolkningen i Norge i høyere grad foretrekker nye boliger. Stadig flere husholdninger ønsker lavere strømutfgifter, noe som er en av fordelene med svanemerkede lavenergihus."

– Hilde Vatne, administrerende direktør for JM Norge

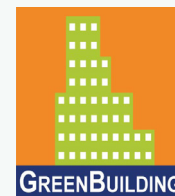
27 %

Så mange prosent av respondentene i Finland er innstilt på å flytte nærmere kollektivtrafikk for å bli mindre avhengig av personbil. Det er mer enn 5 prosent flere enn i Sverige og Norge.

MILJØMERKINGER BLIR LANGSOMT MER INTERESSANTE

Parallelt øker også bevisstheten om miljømerking av boliger. Sertifiseringer og miljømerkinger som Svanemerket, Green Building eller BREEAM når nå utenfor den indre kretsen i byggebransjen. Økningen er likevel relativt langsom, det er fortsatt bare én av tre som sier at de vet hva det innebærer å ha en bolig som er miljøsertifisert. En grunn til det er kanskje at sertifiseringene først og fremst gjelder nye boliger, noe som er et produkt ikke alle kommer i kontakt med.

BREEAM®

1/3

Nesten én av tre (29 prosent) sier at de vet hva det innebærer å ha en bolig som er miljøsertifisert.

BEHOVET FOR LADEPLASSER VARIERER I DE NORDISKE LANDENE

Å bygge med lav klimapåvirkning, velge å sertifisere hus med miljømerking og skape forutsetninger for lavt energiforbruk er tiltak som boligutviklere og byggefirmaer har hovedansvar for og i forskjellig grad kan velge å gjøre. Det er også andre ting boligutviklere kan gjøre for å legge til rette for at boligeiere kan leve bærekraftig. Ofte er det også et ønske eller krav fra de kommunene der boligene bygges.

I undersøkelsen fikk de spurte i Norge, Sverige og Finland mulighet til å uttale seg om hvor viktig de mente en rekke bærekraftløsninger var.

I de ulike landene er det forskjellig syn på hvor viktig ladeplasser er i boligområdet. I Sverige svarer 24 prosent at det er viktig. Tilsvarende tall i Norge er 20 prosent og i Finland 19 prosent, selv om det er betydelig flere elbiler i Norge enn i de andre landene. I Norge, der myndighetene har satset mye for å elektrifisere den private bilparken, er antall nyregistrerte elbiler drøyt 176 000, mens tallet for Sverige med nesten dobbelt så mange innbyggere er rundt 122 000. En forklaring på at ladepunkter er mer ettertraktet i Sverige enn i Norge, kan være at elbiler er vanligere i Norge. I og med at 20 prosent av bilene i Norge er eldrevne, er ladeinfrastrukturen allerede så utbygd at den ikke lenger er like uvanlig og

dermed ikke like ettertraktet i boligområdet.

Å redusere utslippene fra personbiler kan gjøres på andre måter også, for eksempel ved å reise kollektivt i større grad. Det kan gjøres ved å flytte nærmere kollektivtransport. Særlig i Finland ser man på dette som et attraktivt alternativ. 27 prosent av respondentene er innstilt på å flytte nærmere kollektivtrafikken for å bli mindre avhengig av personbil. Det er nesten 5 prosentenheter flere enn i Sverige og Norge. Ved å bygge nye boligområder nær kollektivtrafikk blir mennesker mer uavhengige av bil.

Interessant nok tror mange at den økte bruken av hjemmekontor de siste årene også er en måte å bidra til mindre klimapåvirkning på, selv om det er en forskjell mellom de ulike landene. Rundt 20 prosent i Sverige og Finland mener at det er en av fordelene med å jobbe hjemmefra, mens 14 prosent i Norge mener det samme.

En annen enkel, praktisk og hverdagslig måte å bidra til et bedre klima og mindre belastning på avfallssystemene på er naturligvis kildesortering. Å ha funksjonelle og gode muligheter til kildesortering er viktig for seks av ti. Blant de eldre er tallet noe høyere: Sju av ti i den eldste aldersgruppen ønsker at boligen skal være tilpasset for kildesortering.

YNGRE INTERESSERT I DELINGSTJENESTER I NÆROMRÅDET

Det ellefte FN-målet for bærekraftige byer og samfunn bygger på ideen om å gjøre byer og hjem inkluderende, sikre, motstandskraftige og bærekraftige. Med tanke på den sterke urbaniseringen, der over halvparten av verdens befolkning bor i byområder, og der tallet forventes å stige til 70 prosent i 2050, blir det ellefte målet stadig viktigere.

Sju av ti i den eldste aldersgruppen ønsker at boligen skal ha funksjonelle og gode muligheter til kildesortering.

24 %

Ladeplasser i nærområdet er viktigere i Sverige (24 prosent) enn i Norge (20 prosent) og Finland (19 prosent), selv om det er betydelig flere elbiler i Norge enn i de andre nordiske landene.

Dette gjenspeiles også i boligbarometeret, der det er en rekke faktorer i området som anses å være særlig viktige. Ikke minst de yngre er interessert i ulike digitale løsninger som kan fungere inkluderende og gjøre avstanden mellom mennesker mindre. For eksempel er de under 30 år mest åpne for ulike "community"-apper som forbinder området man bor eller arbeider i (16 prosent, et betydelig høyere tall enn i de andre gruppene). Det gjelder også ulike former for delingstjenester, der 17 prosent av de under 30 år er interessert, sammenlignet med 12, 8 og 6 prosent for de andre aldersgruppene.

At de yngre er mest interessert, er ikke så rart, de er mest tilbøyelige til å ta i bruk ny teknologi. Når flere blir vant til og får kunnskap om denne typen apper og tjenester, kan også interessen skyte i været i andre grupper. Man kan sammenligne med hvordan interessen for smarte hjem har utviklet seg: I begynnelsen var interessen relativt lav, men etter hvert som flere har satt seg inn i hvor mye et mer oppkoblet hjem kan hjelpe en i hverdagen, har også bruken økt.

Hvis man ser på de ulike landene, er interessen for delingstjenester av den typen der biler deles av beboere i et område, størst i Finland (15 prosent), men lavere i Norge (8 prosent) og Sverige (7 prosent).

SMARTE HJEM
 Et "smart hjem" er koblet til Internett, og du kan styre og kommunisere med hjemmet via telefon eller en berøringsskjerm. Du kan styre musikkanlegg, TV, belysning, oppvarming og mye annet.

MULIGHET TIL SOSIAL INTERAKSJON I NÆROMRÅDET SENTRALT FOR SMÅBARNSFAMILIER
 FNs tredje mål om "god helse og trivsel" kan også brukes på resultater fra boligbarometeret. Mulighet til sosial interaksjon og et helsefremmende miljø blir stadig mer interessant for mange. Særlig to grupper skiller seg ut her. Nesten halvparten av alle småbarnsfamilier (48 prosent) mener at det sosiale samspillet i boligområdet er viktig. Det sam-

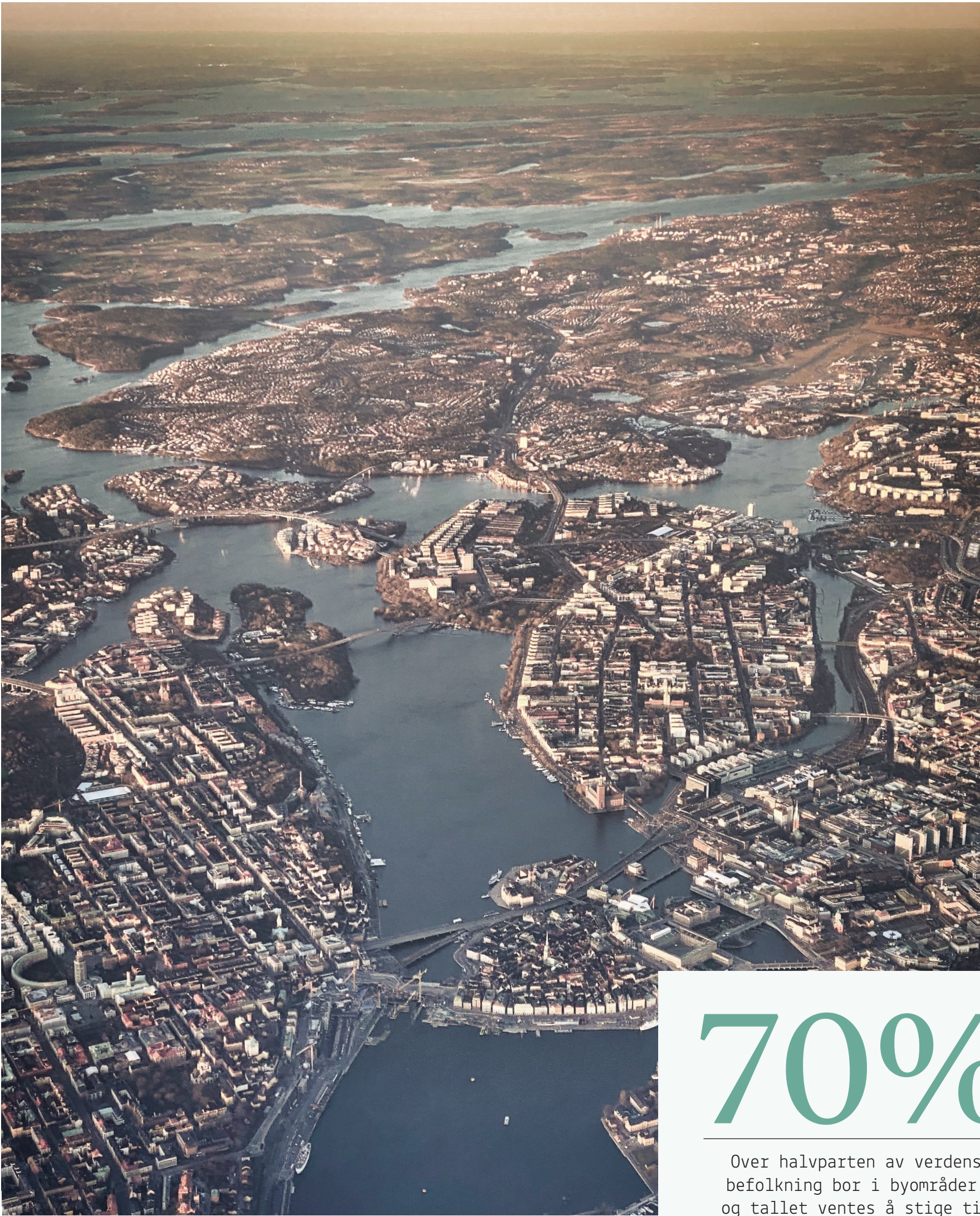
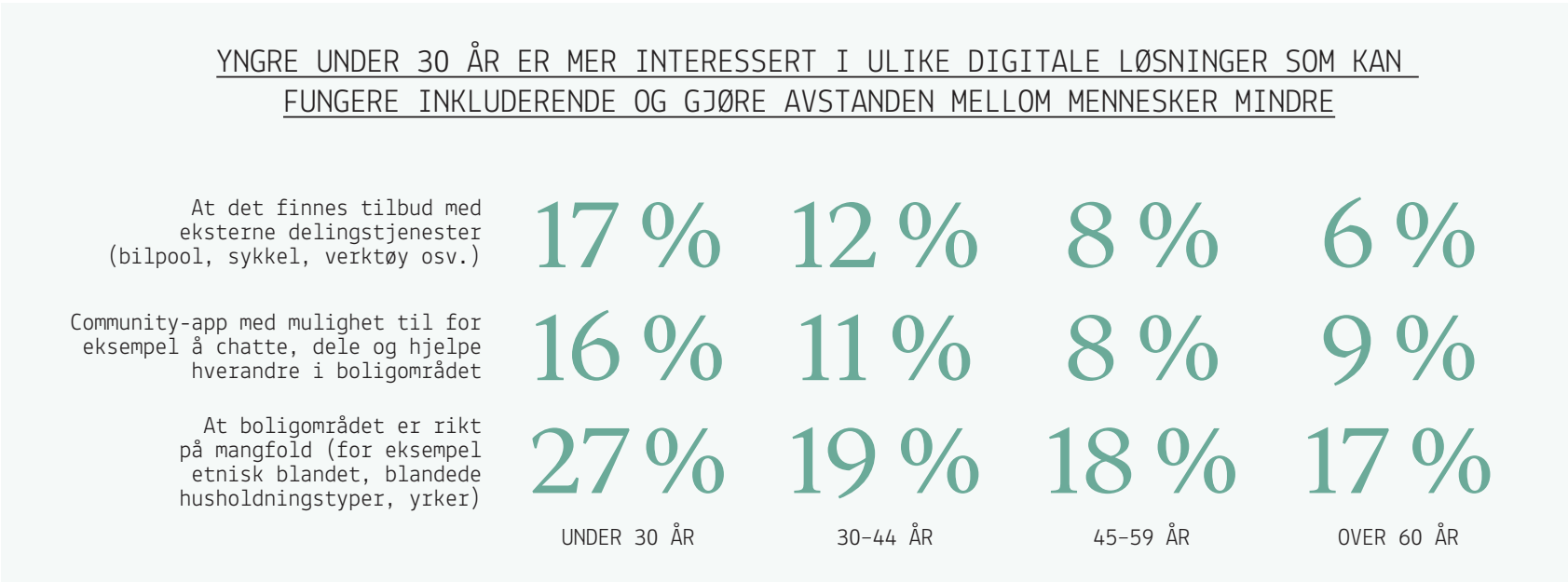

Foto: Andreas M / Unsplash

70%

Over halvparten av verdens befolkning bor i byområder, og tallet ventes å stige til 70 prosent i 2050.

"Undersøkelsen antyder at barnefamiliene som har hjemmeboende tenåringer, er viktige som pådrivere i takt med at byggebransjen beveger seg mot å bli mer bærekraftig"

- Maria Sandell, bærekraftsjef i JM AB

Hvis man ser på de forskjellige landene i undersøkelsen, er interessen for mangfoldige områder svært konsekvent: Forskjellen mellom Sverige (21 prosent), Norge (20 prosent) og Finland (18 prosent) er ikke særlig stor.

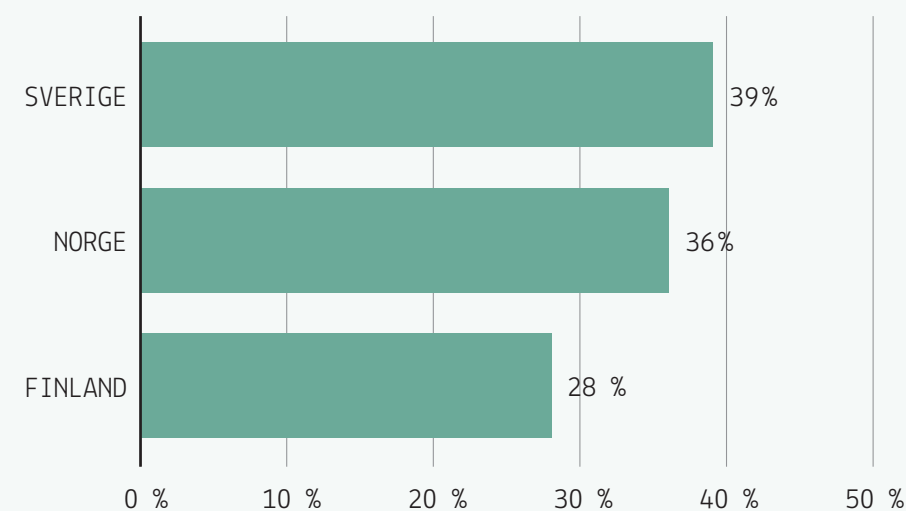
FAMILIER MED TENÅRINGSBARN DRIVER BYGGEBRANSJENS BÆREKRAFTARBEID FREMMOVER

En av de gruppene som kan være avgjørende for bærekraft i byggebransjen, er tenåringsfamilier. Det er denne gruppen som er mest informert om hva et klimasmart hjem er. Man er også mer interessert i å bo i klimasmarte boliger og mener det er viktig at boligen produseres med lav klimapåvirkning. De er også mer villige til å betale ekstra for det.

Foreldre i tenåringsfamilier er ikke sjelden også i den delen av sin karriere der de tjener mest, og dermed også har gode muligheter til både å påvirke og investere i omsittingen og utviklingen.

– Utviklingen mot en mer bærekraftig byggebransje skjer gjennom at bedriftene endrer metodene og implementerer nye løsninger. Etterspørselen fra kundene er også en viktig drivkraft. Undersøkelsen antyder at barnefamilier som har hjemmeboende tenåringer, er viktige som pådrivere i takt med at byggebransjen utvikler seg mot å bli mer bærekraftig, sier JM's bærekraftsjef Maria Sandell. •

HVOR VIKTIG ER DET AT DET FINNES MULIGHET FOR SOSIALT SAMVÆR I FOR EKSEMPEL FELLESAREALER OG PARKER?

48 %

Nesten halvparten av alle småbarnsfamilier mener at det sosiale samspillet i boligområdet er viktig.

lede tallet er betydelig lavere, bare 34 prosent.

Det er også en tydelig forskjell mellom landene i undersøkelsen. Respondentene i Norge og Sverige rangerer sosial interaksjon høyt. Henholdsvis 36 og 39 prosent mener at det er en av de viktigste tingene i boligområdet, mens tallet i Finland bare er 28 prosent.

Det økte fokuset på trening og helse de siste tiårene vises også i undersøkelsen, særlig blant de yngre. Nesten halvparten av alle under 30 år (47 prosent) mener det er viktig å ha treningssenter i nærområdet, mens det for respondentene totalt bare er 31 prosent. Med tanke på at flere studier har vist at vi har rørt mindre på oss når vi har jobbet hjemmefra under pandemien – og mye tyder på at hjemmearbeid for mange nå er en del av arbeidslivet – er denne trenden positiv.

Det er også de yngre (27 prosent) som er mest åpne for å bo i mangfoldige områder, dvs. der det er en blanding av etnisiteter, yrker og husholdningstyper. I storbyområder er det 25 prosent. Til sammenligning er det 20 prosent totalt.

47 %

Nesten halvparten av alle under 30 år (47 prosent) mener det er viktig å ha treningssenter i nærområdet, mens det for respondentene totalt bare er 31 prosent.

JMs tiltak innenfor bærekraft

Nordisk boligbarometer viser at innbyggerne i de tre landene i undersøkelsen, Sverige, Norge og Finland, har et høyt engasjement rundt boliger og bærekraft. Det er også ting som tyder på at engasjementet vil øke ytterligere. Det dreier seg om alt fra uro for stigende strømpriser i hjemmet til det man ønsker seg i fremtidens boliger og boligområder når det gjelder bærekraft.

For å møte engasjementet og etterspørselen det skaper, trengs et aktivt og ambisiøst bærekraftarbeid. Kundenes krav må virke sammen med bærekraftarbeidet i bransjen som helhet og i de enkelte selskapene.

JMs bærekraftarbeid i kortform:

BOLIGER MED LAV KLIMAPÅVIRKNING

JMs klimapåvirkende utslipp skal være nær null i 2030. Derfor undersøker vi alternativer og utvikler nye metoder for å redusere utslippene. For å få fossilfrie transport og arbeidsmaskiner på byggeplassene gjennomfører vi en rekke testprosjekter. Vi prøver ut klimavennlig betong og gjennomfører undersøkelser rundt bygging i tre. Vi vurderer også materialbruken: Hvor mye materiale bestilles? Er det mulig å redusere mengden? Dessuten er vi stadig i dialog med materialleverandører om deres klimapåvirkning og hvordan den kan reduseres.

MILJØMESSIG BÆREKRAFTIGE BOLIGER

Å redusere klimapåvirkningen under byggeprosessen er en viktig del av bærekraftarbeidet. En annen er å bygge og designe boliger som gjør det enkelt for mennesker å bo og leve i flotte boliger som samtidig har lavt karbonavtrykk. Lavt energiforbruk er høyt prioritert i JMs boliger. Siden 2008 har JM bygd lavenergihus med godt isolerte vegger, tak og vinduer og tilpassede ventilasjonssystemer og lavenergihvitevarer.

LADEPLASSER, DELINGSTJENESTER, NÆRHET TIL KOLLEKTIVTRAFIKK OG STEDER FOR SOSIAL OMGANG

En viktig del i bærekraftig bolig- og samfunnsutvikling er å skape forutsetninger for bærekraft. Å kunne tilby ladeplasser for elbiler og delingstjenester som pooler for elbiler og sykler øker menneskers muligheter for å være mer bærekraftige i hverdagen og i nærområdet.

Undersøkelsen viser også at sosial interaksjon vurderes høyt, særlig av unge og barnefamilier. Å skape koselige og inspirerende steder uten dørs, i samarbeid med kommuner, som fremmer sosial interaksjon og bevegelse er en viktig del av moderne og bærekraftig byplanlegging.

SVANEMERKING

I 2018 tok vi beslutning om at alle JMs fremtidige boligprosjekter skulle svanemerkes. Mange av kriteriene som inngår i merkeordningen, levde JM allerede opp til, men Svanemerket innebar kvalitetsstempel fra en uavhengig tredjepart.

"Å ha øret mot bakken og lytte til hvordan befolkningen i de landene der vi driver virksomhet, tenker rundt bærekraft og boliger er utrolig viktig. Det hjelper oss med å utvikle oss. Det gleder meg at resultatene fra årets undersøkelse gir indikasjoner på at bevisstheten om, interessen for og forventningene til bærekraft knyttet til boligen øker"

- Maria Sandell, bærekraftsjef i JM AB

Har du spørsmål om Nordisk boligbarometer 2022?

Hvis du vil ha mer informasjon, kan du kontakte:

Kjell Kvarekvål

Direktør kommunikasjon og samfunnskontakt JM Norge

+47 928 12 319

kjell.kvarekval@jm.no

Rapportansvarlig:

Magdalena Anerud, markedsanalytiker, JM AB

Redaksjon:

Magdalena Anerud, markedsanalytiker, JM AB

Heidi Ekberg, markedsansvarlig, JM Sverige

Anna Fager Persson, kommunikasjonsansvarlig bærekraft, JM AB

Anni Sirén, markedssjef, JM Finland

Laura Saraste-Mäkinen, kommunikasjonssjef, JM Finland

Visa Kivisaari, bærekraftspesialist, JM Finland

Kjell Kvarekvål, direktør kommunikasjon og samfunnskontakt JM Norge

Produksjon:

Mattias Dahlström, Make Your Mark

Art Director:

Jonas Hellström, JH D+AD

Utgivelse:

Juni 2022